

MAGYAR POLGÁR

Előfizetési árak:

Égész évre 14 ft, fél évre 7 ft, negyed évre 3 ft 50 kr.,
egy hónapra 1 ft 20 kr. — Egyszeri szám ára 5 kr.

Feltétlenül szerkesztő és kiadó: J. A. K. ALBERT.

AJTAI K. ALBERT.

Szerkesztőség: belkürly-utca 6. sz.

A lap szellemi felelős minden külföldi író befizetésével.

Kiadóhivatal: belkürly-utca 4. sz.

Megjelenik a lap minden szombati és vasárnap kiadásával.

Hirdetési ár: az első sor, egyváltó egy forint, több sorértől 20 kr.

Keletre magyar!

Kolozsvár, ápr. 10.

Kossuth a tengerre vezényelte a magyart, Hegedűs keletre küldi nemzetét. Csak a kifejezések különböznek, a gondolatok ugyanaz. A magyar nemzet mindenképp kulturmissziót teljesít: nyugatra mint védfél: keletre mint előrs. Bevándorolunk ide, hogy hadi erőnyünkkel hazát hódítsunk magunknak. És most visszafordulunk, hogy a kultúra erejével újra hatalmunkba kerítsük és hazánk tájékat. A sors arra szemelte ki nemzetünket, hogy a két világrész között képezze, a mely sok tapasztalásan kivéte s kelet és nyugat közötti fogó.

Az új kereskedelmi miniszter iparpolitikáján ugyanaz a vezérgondolat vonul végig, a mi annak idején Kossuthot is foglalkoztatta: a nyugati kultúra előnyeit keletre értékesíteni. Hegedűs Sándor programjában a hazai ipar fejlesztésének egyik eszköze a kivettelt jelölte meg. Sokan megmosolyogtak, de ő csakhamar megmagyarázta szavait s elment Konstantinápolyba. Nyugat kisüzemből kaptak új. És ezt a hosszú utat nem azért tette meg, hogy a Yildiz-kioszkban egy csepe feketét elfogyasszon, hanem azért, hogy programja ide vonatkozó részének nyomában gyakorlati érvényt is szeressen.

A cél nagy és mindnyájunk üdvözülésével találkozik. A földművelő nemzetből iparos nemzetet teremteni. A magyar földet emancipálni a természet szeszélyei

alól. A közvégyonosodást biztosabb alapokra helyezni és biztosabb forrásokból táplálni. A magyar nemzetet a fejlődés természetes útján tovább vezetni s egy fokkal előbb helyezni. Ezeket jelenti a hazai ipar fejlesztése, vagyis a Hegedűs törekvése.

A kishitűek és pártpolitikusok azt mondják, hogy közös vámtérellet mellett ez lehetetlen. Hegedűs ezt az elméletet a gyakorlatl akarja megdönteni. Egyfelől törvényhozási intézkedéseket kontemplál a nyugati lisztességtelen verseny megszüntetésére, másfelől utakról gondoskodik kiviteli kereskedelmünk számára.

A törvényhozási intézkedésekkel Magyarországot akarja meghódítani. A nyugati ipar aránytalan versenyre kétségtele-nül súlyosan nehezedik szenge iparunkra, de ennek nem egyedül a vámszövetség, hanem a vándoripar szabálytalansága, iparosaink elmaradottsága s ipari adminisztrációink nehézsége is az oka. Tehát módunk van jól, hogy a nehézségek ellenében megszánjál hatáskörünkben segítséget a nélkül, hogy a vámszövetség gazdasági előnyéről lemondanánk. Ha ugyanis iparunkat első sorban itthon terjeszteni akarjuk, ezt csak úgy tehetjük, ha mezőgazdaimkat fogyasztó képessékké tesszük. Ezt pedig egész biztossággal és rázkódástások nélkül csak úgy érjük el, ha nyers terményeink részére Ausztria piacát biztosítjuk. Az újratrác piacok új értelmű biztosítása annyi, mint hazai iparunk fejlesztésének garanzírozása, mert ipart csak a fogyasztóképes közönség növelését s gazdaimknak csak akkor van pénzük, ha terményeiket jól értékesíthetik. Bármít

mondjon hát az ellenzéki pártpolitika, a vámszövetség előnyünkre van addig, míg hazánk mai gazdasági jellege s az iparba való átmenetelünk tart.

A kiviteli piacok biztosításával Hegedűs a keletet akarja számunkra meghódítani. Eddigi fejlettségünk foka nem engedi meg, hogy nyugaton győzzük föl a versenyt. Ott legelőbb a mezőgazdaságunkkal kapcsolatos czikkeink: lisztünk, szeszünk cukrunk, állják meg helyüket, de a kézmű- és különösen a gyáripar termékeivel keletre kell fordulnunk, a hol még nálunk is hátrább állanak. Hegedűs Sándor tehát, midőn kivitelünket emlegette, csak keletre gondolhatott. S hogy gondolatát csakhamar utazása követte, ez mindenesetre az ő gyors elhatározásának és tevékenységének újabb bizonyítéka. De a legörvendetesebb az, hogy személyes információkra határozta magát, mert ebből azt látjuk, hogy nem a fülbemászó szállóigeit, hanem az érdekeinkbe vágó üdvös intézkedéseket akarja szaboztatni. S midőn keleti forgalmunk megalapítására gondolt, csak nemzeti hagyományainkat követte, mert a múlt századokban s még ennek előlén is élők kereskedelmi összeköttetésben voltak a keleti államokkal.

Szándékosan beszélünk forgalmunk megalapításáról, mert eddigi intézkedéseink többről van a kapkodás, mint a rendszeresség. S a sok kísérletetől alatt sok időt is veszítetünk, a melyet a nyugati államok arra használtak, hogy Kelet piacait elhódítsák előlünk. Most már nehezebb feladat előtt állunk, mert sok tekintetben a nyugati kultúrával kell Keleten is megmérkőznünk.

A gyermek.

— Irt: Jánky Kálmán.

János, első gimnázialis osztálytársam és földim (most huszárkapitány) halálsápadtan, roska-dim lépékekkel igyekszik az előadás után szállásunkra, egy gyermektelen házaspár házához.

— Mi bajod, János?

— Beteg, nagyon beteg vagyok! — felelé fogyczogtra.

Karcologtam, hazáig segítettem a lábain alól a patjasomat; leveleköttem és ágyába tek tettem.

— Mi baja Jánosnak? Miért fektét le? — kérde háziasszonyunk.

— Beteg, nagyon beteg!

A hatalmas termetű, vörös arcú, apró fekete szemű, szúró tekintetű, zarnok háziasszonyunk, ki nemcsak minket, de Jértit (tanár) is a lehető legnagyobb kordába tartott, a kitől mindnyaján feltűnt, retgettünk, mint az ördögöl — közönyös hangon megjegyezte:

— Majd orvost fogunk hívni.

Szegény János színtelen ajkakkal, halálra vált arccal, kimerőd szemekkel tekintett föl a szoba mennyezetére, még ébren, még eszméletlenül volt,

de már küzdött az elhatárolódó betegség lóly-tán balhni készülő eszméletlenséggel.

— Kálmán! — suttogó — hívass orvost, sürgönyözz az én drága, jó mamám után, te pedig ne mozdulj el mellőlem, míg megérkezik, mert én felek, nagyon felek a németl!

A mellette való örködést annál könnyebben megierhettem, mert szombat nap léven, sem delután, sem pedig másnap előadásunk nem volt; a többit, a melyt háziasszonyunkkal szemben érzett nagy felelem miatt, csak a beteg megnyugtatódsáért.

Delután negy óra fele már beült a ház. Arca verecs lelt, homloka gróngyogott, akai fejedeleket és vizirt rimankodott. Adtam neki. Mohon, reszkető kezekkel vitte szájháoz, nagyon húzót a pohárból s aletán dilt vizgta párnáira.

Bejött a háziörögünk — pardon! — aszszonyunk, a kit különben néneim szólítottunk.

— Te Sobri! (ez volt a legbizelgőbb, becézéző nevünk) hogy mertel nekí viedt adni?

— De ha kért szegény János! — mentegetődsétem.

Jól háiba öttét nagy öklevel, mérgeesen rám rivált:

— Szaladj az orvoshoz, hívd ide!

Tíz perc múlán már az orvossal tértem vissza.

Megnézte, megtapogatta Jánost, fejté eszólvára receptet irt.

— Az irt orvosságot azonnal meg kell csinálnati, felőranék a betegnek beadni, homloka lólytonosan hideg borogatást kell alkalmazni. Gondos apolás még megmentheti fiatal életet!

Háziasszonyunk durva arca a legnagyobb közönyt ökrözötte vissza. Bosszuszagot szigortelt a minék — az orvos elvázotta után — e szavakkal adott kiejegést:

— No, akkor lasd, míg én apóllak! En miattam bátran elpakhóltasz a másviagra!

Szegény János, e kezrelten szavakat már nem hallotta, ő eszméletlen kívül fektét ágyában, de annál inkább rémített el e szivtelenség engemet.

Hamar elhöztem az orvosságot, egy kanál-nyit beleöröszkoltam, aszaltalom mellé ölvé, figyelmet és apoltam a lázasan puhégy nagybeteg patjasomat.

Az est beállott, gyertyát gyújtottam. János kegyvesen szép arca még verecsé lett, a láb nagyon kirozta, egykesen hatalmasan kerülte. Háziasszonyunk ekkor — először! — friss borogatást tett fejére, mire a beteg szelid kék

Hanem azért, a ki mer, az nyer. Hegedűs Sándor istókön fogta a kérdést, s tanmányozó kommisszók kiküldése helyett, maga indult meg a dolgoban. A Balkán-államok és Törökország felé szárazföldi és vízi közlekedésünk új stádiumba jutott, hogy a siker reményével vetjük magunkat az ottani piacokra, csak kereskedelmi szerezteinket kell elértoválni beálltanunk, illetve kiegészítenünk s iparosítani figyelmét kell az ottani igényekre terelnünk. Románia a vámháború kitörése után egy segített magán, hogy iparostanoneczokkal árszótta el az erdélyi városokat, a kik aztán odabaza a most már föllendült ipar alapvetői voltak. Hát, hogy is bocsáthatunk új rajokat Keletre, hogy az ottani követelményeknek itthon uttorói legyenek.

Az erdélyi részeknek különösen érdekében áll a keleti forgalom kifejlesztése. Mi állunk legközelebbi és közvetlen kapcsolatban az aludnai államokkal s a határszéli vasuti összeköttetés megkönnyíti iparunkra nézve az alkalom kihasználását. S ha pénzintézeteink látni fogják, hogy hazai iparunk értékesítési viszonyai javulnak, szintén több kedvet kapnak a vállalkozásra s így minden föltételt meg lesz iparviszonyaink föllendítésére.

Mindenképp fogva örömmel kísértük Hegedűs Sándor kereskedelmi minisztert keleti útjában s még nagyobb örömmel fogjuk időzölni intézkedéseit, a mik ez utból kifolyólag bizonyára nem sokáig vártanak magukra.

Újabb költségvetési provizorium.

Egy ellenzék lapnak azzal a jelentéssel szemben, mintha a kormány újabb költségvetési provizoriumot szándékoznék igénybe venni, hitosan állhatunk, hogy kortársok körökben ez az eshetőség még nem veték figyelembe, mert még mindig reméljük, hogy sikerüljön fog a törvényt az országgyűlés mindkét házban, a kötött meg-egyezések értelmében, meg idejében letárgyalni és még e hó végig legfeljebb szentesítés alá bocsátani. Idököl a kálítás arra, hogy a hátralevő részortok költségvetését, az az igazság-ügy, honvédelmi és pénzügyi költségvetéseket a képviselőház még e héten letárgyalja, úgy hogy a jövő héten már a költségvetési törvényt be-

szeiml kinyitotta, arczát végtelen gyönyörnek kifejezése lepte el, repeső örömmel fogta meg a durva kezét, akjahoz vive, forró csókot nyomva rád:

— Mamám, drága jó mamám! Hát előjött? Közönöm, jó mamám, igen szépen köszönöm! Háziasszonyunk csak barogott az ágy mellett, kis székre, kezét a János kis kezében hagyva, hallgatta a beteg lázas beszédét.

Oh, beh jó vagy te, drága kis mamám, oh, mint szeretlek és nézelek! Ugy-e, nem hagyzt el többi, hi maradsz mellettem, a te szegény kis fiad mellett?

Figyelemmel néztem a háziasszonyt. Durva arca mintha szelidőbb kifejezést öltött volna, szűrés tekintete megálljtól és szemői mintha könnyben uszaktak volna, dörmögő hangja megalkult és gyöngéd kezdett lenni. Alig ismerem te ma!

Észrevette, hogy figyelemmel kísérem, gyba parancsolt.

— De szegény János ki fogja ápolni? — kérdem sűrő hangon, nagy félelem között.

— Én!

Leleküdtém, de aludni nem voltam képes; féltem, hogy János ápolás nélkül marad, ezért alvast szelnele, tovább álltam.

Egyszer a beteg kétségbeesetten sikoltott föl:

— Mama, mama, mama!

— Itt vagyok, fiacskám! — felelé csodál-

latható nyújtani, a mely esetben a költségvetés elmozdítása a kötött megegyezések értelmében semmennyit akadályba nem fog ütközni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

(Saját tudósítésként.)

Budapest, április 8.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter volt ma az első a képviselőházban. A kik joralt tíz óra előtt jötték a Házba, át már ott találtak.

— Hozott Isten! Hát te már nem vagy Konstantinápolyban, kegyelmes uram?

— Éjjelkor jöttem.

— Mar attól féltünk, hogy ott trétt téged a török császár török miniszternek, — történt *Justh Gyula*.

— No, azt hiszem, te nem nagyon búsdult volna! — lelett nevette Hegedűs. — De én nem maradtam volna ott, ha a török császár akarta volna is. Vigádtam vissza a Házba. Éjteltkor érkeztem, s korán jöttem be.

Hamarosan azután nagyobb csoport vette körül Hegedűs minisztert, a ki elbeszélte konstantinápolyi élményeit.

A teremben a *bülséltárcsa költségvetésének* tárgyalását folytatták. Az első szónok *Kiss Albert* volt, a ki szélesbűbi létere is igen higgadtan, objektíve bírálta a miniszter tegnapi program-beszédét. Rámutatott az egyházi és iskolai téren mutatkozó súlyos bajokra; amott a tömeges átterekes, emitt a magyar nyelvintáris körül való mulasztásokra. A Ház nagy figyelemmel hallgatta végig a beszédet.

A teremben a *bülséltárcsa költségvetésének* tárgyalását folytatták. Az első szónok *Kiss Albert* volt, a ki szélesbűbi létere is igen higgadtan, objektíve bírálta a miniszter tegnapi program-beszédét. Rámutatott az egyházi és iskolai téren mutatkozó súlyos bajokra; amott a tömeges átterekes, emitt a magyar nyelvintáris körül való mulasztásokra. A Ház nagy figyelemmel hallgatta végig a beszédet.

A teremben a *bülséltárcsa költségvetésének* tárgyalását folytatták. Az első szónok *Kiss Albert* volt, a ki szélesbűbi létere is igen higgadtan, objektíve bírálta a miniszter tegnapi program-beszédét. Rámutatott az egyházi és iskolai téren mutatkozó súlyos bajokra; amott a tömeges átterekes, emitt a magyar nyelvintáris körül való mulasztásokra. A Ház nagy figyelemmel hallgatta végig a beszédet.

Mozgás futott végig az egész termen; a népes és szép hölgyekel virágos karzatok. (Ime, az öreg Tisza Kálmán beszéde még mindig sok nyalka, így konstvá.)

— Halljuk! Halljuk! — Zúgott a jobboldal. A loztoróval a csengők hívó szavára tudótak be a képviselők a terembe. Szell Kálmán is szapora lépéssel siet a hársányzékéhez.

Pár pillanatra a nagy események zúgó moraja tölti be a termet: Tisza Kálmán kiugresenede, ecoruzáját lozrtava kezében, várja nagy nyugodtan a csend beálltát.

Tiszelt Ház! — kezdte azután. Nem beszélek a karok mondan, csak néhány megjegyzést tenni.

De nini! A baloldal mozog. Mit akar? Egy kis tünetést, úgy látszik. Csakhogy *bülséltárcsa*

tosan já és mély érzelmel kifejező hangon a... neni.

— Ne hagyj jó mamám, drága jó mamám, ne hagyj, mert szétlepnék a farkasok!

Felült agyában, karjaival a néni nyakát átölelte, annak kebleire rejtve végtelen rümellet elarúlo, lázban égett arczát.

— Ne fejl, fiacskám, itt vagyok, itt vagyok!

— És mintha szavai zokogásba akartak volna fullni.

János elcsendesült. Lázas álmai más irányt vettek.

Tovább beszélt. Most már ama gyermeki szeretetből származó kedveteköz hangon, mely az anya szívéig szokott hatni.

— Szerets-e, kis mamám? Nem haragszol kis fiadra?

— Nem! fiacskám, szeretlek nagyon, de nagyon!

És látszott rajta, hogy nem a beteg megnyugtatól mondja, mert hevesen átölelte és egy forró csókot nyomott a lázról felrepezett ajkakra.

— Oh beh jó volt, mamám elkem! Csokój meg meg egyszer!

Meztette nem egyszer, de számtalanszor.

— Közönöm, köszönöm, drága jó mamám!

Egész éjtel a beteg mellett maradt, pontosan adva be neki az orrosságot, alkalmazva a hideg borogatást.

kudarcot vallott. Egyszer, hogy kevesen voltak a próbálkozó vétekek, (ketten-hárman) másrészt meg — már egészen kijötték a gyakorlatból. Hej, régen volt az obstrukció! *Egy Baboscsy, egy Justh* ma már nem tud lármát csinálni. — Különösen egy Tisza Kálmán szemben nem. Valamint mégis dünyögtek.

— Exek! hallatszott.

— Majd megmozgott a történelem ítélőszéke, hogy azt ki okozta? — vágta felejték ott hangon Tisza Kálmán, a jobboldal zajos helyeslése közt.

— Az urak maguk bünyögtek! — mondta később Tisza a kiáltókant, — hogy az a Tisza Kálmán, a ki már régen meghalt, még mindig él!

Hosszantartó, lelkes eljénzés zúgott föl erre a jobboldalon.

Ugron Gabor ezt az alkalmat választotta az előszereplésre és közbikáltott!

— Az exeket arca előterjeszteni?

— Megmondtam róla a véleményemet! — republikánsok Tisza Kálmán.

Tovább nem tartott az ellenzék tüntetése. A jobboldal hatalmas halljuk-raiad feljuttá és Tisza Kálmán zavartalanul, általános észült figyelem közt folytatnata szavait.

Csakugyan nem formális beszédet mondott, csak a költői fizetése kiegészítésére nézve s a tanítói korpélkára nézve tett hatalmas érvekkel támogatott megjegyezéseket.

A rövid felszólalás végén Tisza Kálmán megeredtem elismeréssel adózott a *Wlassics* miniszter tegnapi beszédének és zajos helyeslések közt a költségvetés elfogadásával végezte szavait.

Utána *Páder* Rezső reflektált *Wlassics* beszédre, néppárti szempontból, majd *Hök* János mondott nagyszabású, általános figyelemmel hallgatott beszédet a művészet tejesztése és népszerűsítése érdekében:

Erősen hangyulatoz az erkölcsi tartalom szükségét, mert csakis ez adhat neves erőt közéletünk munkásságának. Ellozgodja a művészetnek szép hasonlatát: a közelet egy szántóföld és a maga erveivel ennek a szántóföldnek egy harajzáját, a művészetek ápolását kívánja növelni. Hosszoleben s még lendülettel tárgyalta a művészetek nemesítő hatását, a melytől sok jót vár a szociális bajok és mozgalmak elcsönösítése dolgában is. Eszmények nélkül csönösít a lelkek és ez az, a mit előszörban potolni kell.

A boldogság nem a viszonyok külső rendjében van, hanem a lelkek bőségességében. A nemzet vagyona gyermekbi boldogság. Gyarányitani kell a nemzet lelki kincsét. Nemcsak gazdag nemzeteknek lehet művészeite, hanem szegényeknek is; mert a művészet nem fértysz, hanem szükséglet. Még pedig becses szükséglet, mert

Egész éjtel át történelesen, érzvettel hallgatta a beteg lázas beszédét, simogatta, csokogva homlokát, száját, ugrat sem vette félre hívó szavára, ki pihenni, aludni hivta.

A regg beköszönével János nyugodtabb lett, csönösden előadott.

Csak ekkor mert be szóhátsá, a melyet csak egy ajtó választott el a minikótl.

Gyorsan fölkeltem, a kulcslyukon bekukucsdáltam hallgatóságomra.

Sárgyörök a fu anyján, mibelyt föl-kelek! — hallom a férfi szavát.

— Nem engedem meg Nea, nem és nem! — tiltakozok hevesen az asszony.

— És miért nem? — kérde csodálkozva a ferje — hisz tönkre teszed magad az éjelezéssel és az ápolással.

— Mert ez engem végtelen boldogga tesz!

???

Nem voltam szerencésen magamat soha mamának hivtani, nem éreztem soha ama gyönyört, a melyet ez a megszólítás idéz elő; nem simul keblemre gyermek soha szeretettel és bizalommal — maig! Ha eljön az arnya, nem fog többé mamájának hívni és én nem fogom többé annak képeit magamnak!

A nagy, erős, durva asszony, ki az anyai örömeit soha nem ismerse, nem élvezté — az asztalra borult és sirt, sirt nagyon keserves en.

fejleszti a szép iránti érzéket, terjeszti a kultúrát. Egész erőnkkel rajta kell tehát lennünk erősebben, mert így művészet csak nemzeti alapokon fejlődhetik. Nagy elismeréssel szól a miniszter levélről, hogy kulturális szempontokat kell az országban teremteni. Igen lelkes hangon beszélt a szegedi képviselők sikeréről és leolvasóiról és arról a parlatán ereklődéséről, a melyről a vidék a vándortársulat intézményét fogadja. A szép, lelkes beszédet tetszéssel honoraták.

— **Mócsy Antal!** — szolt a jegező.
— **Holnap!** — kiáltották többen, mert a napirend szerint egy órákor a kényvény tárgyalását kezdi meg a Ház.
— **Holnap nincs ülés!** — vitél ellen valaki.
— **Eppen azért!** — dörögteknek többen.
— **De csak ma!** — hangzik ez ellen.
— **Egy óráig nem tudom elmondani, a mit akarok,** — mondja **Mócsy is.**
— **Hát beszéljen tovább!** — mondja előzőkenyen **Wlassics** miniszter.

Nagy beszéljen rövidebben! — inditványozták mások.

— **Téhat beszéljen!** — dönt **Mócsy** és csakugyan beszél; de csak egy óráig. Rémeletes kevesen voltak a teremben, **Mócsy** Antal tehát gondolt egyet és így szolt:

— **Látom, ahg hallgat valaki;** egy óra is van, a mit elmondani akarok, elmondhatom a részletekél is; én tehát most nem untatom tovább a Házat, majd inkább a **vérsétes tárgyalásom!**

— **Ez a helyes!** — hangzik egy erős hang.
Megállították még a hetési ólást napirendjét, a melyre a kultúratervezés folytatása mellé kitűztek még az igazságügyit is és — szünet után — áttértek a kényvény tárgyalására, a melyeket **Kőszeghy** Sándor retortál.

Itt aztán **Mócsy** Antal kárpótolta magát. Mindjárt a második kényvény-csoportnál felszólt, a törszedő behozatalát sürgetvén. **Lukács** László pénzügyminiszter azonnal rellélták a leolvasásra, kijelentvén, hogy az **értékforrásról szóló javaslatot a közési megbeszélés már a törvényhozás elé terjeszti;** a mi pedig a földadót illeti, ez az általános adóreformtervezetben nyer orvosló helyesítés.

Nagy helyeslés hangzott e beszéd után; ám hirtelen felállott **Polonyi Géza** és roppant önértés hangon tiltakozott az ellen, a mit a pénzügyminiszter az ellenzéki kényvény aláírásának megzserzési módjáról mondott.

— **En nagy tisztelettel viseltetem a pénzügyminiszter ur iránt...** — mondja az önértés térfu.

— **Ójja!** — hangzik egy malicziózus közbeszólatás, a mire tüzök jó Polonyi.

— **No tessék ojjanni!** — patlogia hovesen — mert én komolyan tisztelem a miniszter egyrészt.

Különböztet kivánia, hogy a földadó és törzsedő dolgában beadott kényvényt **paritolog** terjesztesse a pénzügyminiszterhez.

Most **Rakovszky István** állt föl, hogy **«eltávolítottan minden mérget a vitából».** Ezért aztán tiltakozott az ellen a **«merenyket»** ellen, a mit a miniszter a néppárti kényvény aláírásának szerzéséről mondott.

— **Igazán szelid! Valóságos galamb!** — kiáltják lelje gyuszon jobbold.

Meg a **«galicziai milliomosokról»** emlékezett meg nem éppen barátságosan a haragos férfi és irásban is beterjesztette a Polonyi Géza módosítását a paritolog szövektársa iránt.

A pénzügyminiszter nem rellélték se a tiszteleje, se a mérget eltávolító térfu szavaira; az eladó a maga részéről nem emelt kifogást a módosítás ellen, a többség azonban eredeti szövegében fogadta el a bizottság véleményét, nem látván szükségét a Polonyiak protekcziójának olyan ügyben, a mely iránt talán jöndulatlának a miniszter már tényekkel is bizonygató adta.

— **Már kettő az óra!** — kiáltotta most **Rakovszky;** — **keső is volt csakugyan, jóvő szombatnap folytatják tehát a kényvény tárgyalását.**

Hegedűs utja.

A **«Magyar Ujság»** **Hegedűs** miniszter utjáról a következőket írja:

Egyesrűz utja módjára jelent meg **Hegedűs Sándor** Konstantinápolyban; kiphenni ment oda szabadlatlan tevékenységének faradalmait, utja mégis nagy politikai jelentőségre tett szert, a nemzetre nézve gyümölcsözövé vált, s ő maga — mint a magyar nemzet képviselője — meleg, szinte tündető ünneplések tárgya volt.

A török és a magyar nemzet rokonszereve nem mai keletű. Nem egyszer adta ennek bizonyítékait a két ország — mikor az ily rokonszerevnek igazi értéke van — a historiai szerencséségeik napjaiban.

A török-magyar barátság független attól, hogy a monarchia külpolitikája, Törökországgal szemben figyelmes, jöndulatu, előzékeny, sőt baráti.

A török-magyar barátság bőséges forrásai a népekkel mélységeiben takadnak föl. Csak akkor kell hozzá, — mint a minő a magyar kereskedelmi miniszter utazása volt — hogy a két nép baráti érzülete magásra szökelljen gyöngyöző perzsgó módjára; csak akkor kell hozzá, hogy meleg közszorítást valtsunk egymás között.

Hegedűs hiába akart elveződni a szürke tömegben, hiába jelent meg mint egyszerű utas. Tudomásot vettek az ő és családja jelenlétéről. A szultán, a szalamlik és, a nagykövetség fogadónapján, Calice báró kíséretében elsőnek fogadta, csaknem egy óráig tartó beszélgetést folytatott vele s kiáltette **«6 Felsége magyar miniszterét»** nemcsak a legmagasabb rendjélel, a mit idegen alattvaló kaphat, hanem ki-tüntetése, sőt elhalmozta a finom udvariaságnak és a leggyöngyözőbb ügyelmeknek megadó jeleivel.

A beszélgetés, a mi között lefolyt, fontos és örövendés a magyar nemzetre nézve. Fontos és örövendés, mert bizonyítékai a szultán nagrasbeszélések és bizonyítékai annak, hogy török-vevésinket, kürdelmeinket, haladásunkat, nemzeti életünkét figyelemmel kísérik idegen nemzetek jelelmel s a magyar név tisztelet és közbeszólatás tárgya a külföldön is.

A szultán figyelmé valóban példátlan volt a magyar nemzet képviselőjével szemben. Fogadt, hajgát, udvari embereit fölajánlotta szolgálata s ha mind e figyelmet a kereskedelmi miniszter, egyszerű utas voltára való hivatkozás, közönségtől mellőzte is, a magyarság hálaival vezé hirt a szultán kegyéről, a melyről **Hegedűs**ban a magyar nemzet tisztele meg.

Hegedűs utjának politikai jelentősége tehát abban rejlik, hogy alkalma volt személyesen meggyöndödni a török hivatalos világ s a török társadalom baráti érzeléteiről s hogy személyes megjelenésével és érinkezésével megerősítette a kölcsönös rokonszerev kapcsait.

De **Hegedűs Sándornak** meg az üdülése is munkából áll. Konstantinápolyi üdülésén is felhasználta tehát arra, hogy az odaváló kereskedelmi és forgalmi viszonyokat tanulmányozza s a helyszínen szerezzen értékes tapasztalatokat arra nézve, mit tehet és mily irányban járhat el a magyar kivitteli kereskedelem föllendítése és telvirágóztatása érdekében.

Bejárta a nagy arubázárokat, kivitteli rakta-rost, támaszköztöt konzulokkal és szakemberekkel, látta közvetlen-közébe a nagy népek kereskedelmi viszonyait és teljesen tisztába jött, e közvetlen tapasztalatok alapján, micsoda tereken vehetők föl a külfölddel a versenyt gyezmében, miben alhatjuk meg helyünkét derekasan.

Szóval: kész megállapodott nézetekkel jött vissza közénk, magával hozva a jól és kollemissen töltött napok emlékeit s a török nép rokonszerevnek és baráti szeretetének bizonyítékain kívül, a munkának vágyát, a magyar kivitteli kereskedelem föllendítésének kész terveit.

HIREK.

Kolozsvár, április 10.

Előfizetést nyitunk a „Magyar Polgár” XXII. évfolyamának második évfolymára. Az Erdélyrészi közönség egyre növekvő támogatása lehetővé teszi, hogy több és több áldozatot hozhassunk lapunk tartalmának gazdagítása érdekében. Ezt a legközelebbi negyedévben se fogjuk elmulasztani.

Előfizetési árak:

Egész évre	14 frt.
Félévre	7 frt.
Negyedévre	3 50 kr.
Egy hónapra	1 20 kr.

Április 11. Holnap, április 11-én, az 1848-iki törvények szentesítésének évfordulóján a nemzetnek ismét örömmünnepe van. Az új, szabad Magyarország nemzeti ünnepei országoszerű hazafias ünnepekkel teszi emlékeztetésé az ország közönsége. Jelentékeny mértékben vesz részt országos ünneplésben Kolozsvár is, holnap délelőtt 10 órakor **istentisztelet** lesz a főtéri róm. kath. templomban. Ebből az alkalomból **Szevasz Géza** polgármester a következő meghívót küldte ezt a törvényhatóság bizottság tagjainak:

Az 1848-iki évi alapvető törvények megalkotásának felszabadító évfordulója alkalmából a magyar törvényhozás ápril 11-ik napját, mint azt a napot, a melyen az 1848-iki évi korcsok alkotó törvények szentesítettek, az 1898. évi V. t.-cikkkel nemzeti ünneppé avatta. E napon minden kifejezést kösüleg is a melyen érzett kegyeletnek és hálas érzelmek azokért az örök emlékeztető törvényhozási alkotásokért, melyek-lyek az alkotmányos jogok a nemzet minden osztályára kiterjesztettek. Eppen ezért Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósági bizottságának t. cz. tagjai van szerencsém tisztelettel föl-kérni, hogy ez évi április 11-én d. e. 10 órakor a főtéri róm. kath. templomban tartandó ünneplésen háládó istentiszteletben testületileg megjelenjen szveszkeiden. Gyülekezési hely: a városzás nagyterme; leidej: d. e. 7/10 órakor.

A városi regalék bérbéradása.
A városi fogatásai adók bérdétere vonatkozó versenytárgyalást tegnap tartották meg a városzás közgyűlési tereben.

Az ajánlatok elfogadására kiküldött versenytárgyaló bizottság elnöke **Eckel-Nagy** Béla tanácsos, tagjai **Gajgajó** Manó főgyűzsa, D. **Dóki** József és **Molnár** József bizottsági tagok voltak. Dóki tüzéket örök 5 lepeccsett ajánlat érkezett be, melyek sorra fölbonlatván, a közretekő eredmény hirdettelet ki: **Ruska** Lajos és **Turday** Samu igérték 152.222 frt. 25 kr., **Csiky** F. Károly és társai (Maros-Vasvárhely) 143.300 frtot; **Káhn** Natán Samu (M-sziget) és Kolozsvár 137.500 frtot és egy pótanlatban meg 3652 frtot, (a szeszre, ha külön adatnék ki, 35.600 frtot) vegli a Szántó és **Bognár-csög** (Nagy-Varad, Kolozsvár) 129.098 frtot. E szerint a legkedve-zőbb a **Ruska** Lajos és **Turday** Samu egytttes ajánlata. **Ruska** Lajos és társai mint legelőbbit igérték és **Káhn** Sámuel közt, mint a ki eljut-

tévely pótlajánlatot tett, fogja valószínűleg a közgyűlés a berület megosztani, a mit a következő részletes kimutatás elege indokol.

A ajánlat szerint **Rucka Lajos** és társa:

Borlogyaszásmért állami adók fejében	50.000 frt.
Borlogyaszásmért városi pótlék gyanánt	23.260 »
Huslogyaszásmért	53.000 »
Szeszlogyaszásmért	25.962 »
igért, a mely összesen	152.222 frt.

A Káhnán Nánán Sámuel ajánlata:

Borlogyaszásmért állami adóban	42.000 frt.
Borlogyaszásmért városi pótlék gyanánt	18.500 »
Huslogyaszásmért	49.600 »
Szeszlogyaszásmért	28.000 »
Ez utóbbihoz még fölajánlott	3.652 »
Összesen	141.152 frt.

Rucka ajánlata tehát 11,070 forinttal haladja meg Káhnán ajánlatát, mindazonáltal ez nem tekintendő végős megállapodásnak, a menyirben Káhnán Nánán a szeszlogyaszásmért névze külön ajánlatot is tett.

Ennek fejében Káhnán fölajánlott 35.600 frtot Rucka Lajos bor- és huslogyaszásmért tehát a szesz kivételével összesen 126,260 frtot a mi összesen 161,860 frt.

Ebből látható, hogy ha a közgyűlés Rucka Lajosnak külön-külön tett ajánlatát csak a bor és huslogyaszásmért névze fogadják el és Káhnának szintén a szeszlogyaszásmért névze tett külön ajánlatát fogadják el, akkor a város majdnem 10.000 frttal kap többet, mint abban az esetben, ha az összes logyaszásmért berület Ruckának adnak ki.

Már pedig, tekintve a város pénzügyi viszonyait, a közel 10.000 frtos többlet nem megvetendő, s hisszük, hogy ezt a körülményt egy a szakosztály, a mely a versenytárgyalásról megteszi a közgyűlésnek ajánlatát, valamint a szerdán, ápril 12-iken összeülő városi közgyűlés sem fogja figyelmen kívül hagyni.

Rendkívüli közgyűlés. A város törvényhatósági bizottsága ez évi április 10-én (szerdán) délután 3 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya lesz az államkincstártól bérbé vett bor- és huslogyaszásmért adók, valamint a város részére ideiglenesen engedélyezett logyaszásmért illetékek hasznosítása tárgyában é. é. apr. 9-én megtartott versenytárgyalás eredményének a bejelentése a szabványosítók javaslatala.

Április 11 az iskolákban. A kolozsvári kereskedelmi akadémia az 1848-iki törvények szentimentes emlékére holnap, április 11-én, d. e. 8 óráig kezdődő az intézet díszteremében nemzeti ünnepélyt tart, melyre az érdeklődőket az igazgatóság tisztelettel meghívja.

Az évforduló alkalmából ünnepélyeket tartanak majd a román, latin, gimnázium, a női gimnázium, a női képezde és a felsőbb leányiskola.

Kis gyermekek ünnepélyes foglalkozása. A városi minta-Iskola intézetében a kisgyermek ünnepélyes foglalkozását a szülők és érdeklődő közönség gyönyörködtetésére, már e hó folyamán megtartják. Ünnepélyes foglalkozás-e nem vizsgálódva van szó, mivel gyermekkeretben és óvodákban vizsgák tartásának helye nincs, s mivel nem kitűzött tananyag feltevéseiről, a növekedés-készültségeről kell a tanév végén beszámolni, hanem egy éven belül legelőször alkalmasságában bizonyítani a szülőknek és érdeklődő közönségnek azt, hogy a 3-6 éves apró gyermekkel miként kell édesanyjánal elbánni, mely lelkemosszóló, értelemfejlesztő társalgást vezetni, játszva, szeretettel foglalkozni, mely eljárás — helyesen ve-

zetve — az elemi iskolai oktatásra nagy és fontos befolyást gyakorol.

Írja ünnepélyes foglalkozás megátalazósa — írja nekünk **Pop-Luc** Leontin igazgatója — nem szükséges a tanév véget bevárni, a midőn június végén a nagy hőseg egy a kisdedekre, mint a jelenlevő közönségre névze igen kellemetlen, — és nem szükséges, hogy az ünnepély szűnődkövesse, a mint ez alkalmossal sem tartunk semmi szünetet, hanem rendszeresen járunk a kis gyermekek a gyermekkeretbe egész a tanév végéig.

Thea-estély. A szezon utolsó elite-mulatsága: a Vörös-kereszt egylet hagyományosa sikerű thea-estélye szombaton folyt le a vigadó helyiségekben. Az estélyen, mely ezúttal sem maradt mögötte a Vörös-kereszt eddig rendezett mulatságainak, szép számmal vett részt Kolozsvár előkelő, iri közönsége.

A mulatság este 8 óráig kezdődő a honved-és közös zenekarok sétatáncgyűlésre vezetve be, majd 10 óra tájban Balogh János kellemes zenéje mellett táncra perdült a pompásan mulato közönség, mely csak reggel félre kezdett oszlatolni a csinosan díszített teremből. Az estély, mint értesülünk, jelentékeny összeggel gyarapította a humánus egylet pénztárát.

Hazatérés Párisból. A kereskedelmi akadémia növendékei, a kik körülbelül két héttel ezelőtt **Kiss Sándor** igazgató vezetésével alatt utaztak Párisba, Genen keresztül térve vissza, szombaton este 11 órakor érkeztek haza Kolozsvárra. A párisi ut, a résztvevők egyhályn megkegyezésre szerint, pompásan sikerült. A társaságot mindenütt a legszívesebben fogadták úgy, hogy a rendelkezésre álló kevés idő alatt az obligát latinulokot kívül is sok mindent megneveztek. A kirándulók Genben ünnepélyt rendeztek a királyné tragédiájának színhelyén.

Kerékpáros kirándulás. Az Eke kerékpáros vezetősztálya tegnapi d. u. kirándulást rendezett Gyulába. A tevékeny osztálynak ez volt az idén a második kirándulása, melyen mintegy **Arminczus** vettek részt. A kirándulást **Kovacs Géza** elnök vezette. Az osztály minden vasárnap rendez kirándulást a vidék érdekesebb helyeire felé.

Tanárjelöltek segélygyűlése április hó 13-án (csütörtökön) d. u. 2 órakor a bölcsészeti tárgyszorost: 1. Jégyszököny felolvasása, 2. Előnké előterjesztése az alapszabályok VI. 24. §. módosításáról. 3. Indítványok, interpellációk.

A kerékpáros vasuti szállítása. Az Eke kerékpáros-osztály megkereste a M. A. V. igazgatóságot, hogy a kerékpáros vasuti szállítást szabályozza, mert sokszor megtörtént, hogy a vasuti személyzet nem fordított kellő gondot a kerékpárosokra. A M. A. V. igazgatóság most értesíti az osztályt, hogy a használt kerékpárokat kellő csomagolva podgyásként lehet feladni, és csakis a kereskedőleg csomagolt u kerékpárokat nem vehetők föl podgyásként. Az igazgatóság külön és utasította közeget a kerékpáros kíméletet és gondos kezelésre.

Kötke. A kolozsvári högyek filigránnyal í. hó 15-én a Középponti szálloban költöket rendez, melyre az egylet tagjai és a szives érdeklődőket ez uton tisztelettel meghívja az egylet választmány. Belepd-dij személyzetét 1 frt., családgyű 3 személyzet 2 frt., minden további személyzet 50 fr. A kötöken Csikai György zenekara fog játszani. Gondoskodva van nem-tánczolók részére egy külön helyiségű, s a hol kártyaszasztalok lesznek állolalva. Az egylet választmány minden lehető elkövet a siker érdekében, **Albani Géza** elnök, **Kovacs Ferencz**, **Kiss Sándor** alelnökök, **Gyalai Lászlóné** pénztárnok, **özy. Csirják Albert** el lenőr, továbbá az egylet lelkes és buzgó választmányi tagjai faradzatok azért, is hogy az egylet szegényei részére minél több filer begyűljen.

A javithatlan katona. **Furkas József**, a helybeli 51-ik gyalogezred 16-ik századában szolgáló közlegény, ki többrenddel kiágás-és lopás miatt már ötédek ide szolgál bün-

tésből a katonaságnál, havest másodnapján, a tilalom dacára, megszökött és több napon keresztül mulatott. Midőn 4-én visszatért a kaszárnyába s a szoba altszob bünfésével fenyegette, **Farkas** újból megszökött a kaszárnyából a polgári ruhába öltözve több napon keresztül a Rákóczi uti szőlőben bujkált a sténelétek katonaruháját magára véve, a Rákóczi-utj nyaralókat, így a dr. **Gerencs** Antal, **Lőrincz** György, **Molnár Károly** és **Székely Márton** nyaralóját fölötté, azonban nagyból mennyiségű ruha-és bútoradort ellopott a szobát **Kardosfalván** és **Bláciban** eladogatta. A hággázstároknak, kik végre elfogták, **Kalocsai Pál** Sándornak adta ki magát. A rendőrségen azonban rájöttek, hogy áll-névet használt. A megszökött katonát a rendőrség átadta a hadbírósnak, a mely azért a **Farkas** szolgálati éreit még egy pár évvel meg fogja tartani.

Püspök-jelölés értekezlet. A gyulafehérvári egyházmegye püspökjelölés értekezletét dr. **Bartók György** főjegyző, helyettes-püspök jelölésének támogatását mondta ki.

Eddig dr. **Bartók György** mellett testületileg 5 egyházmegye foglalt állást: az orbai, a görögényi, a nagygyéni, az udvarhelyi és a gyulafehérvári.

Távvezérs Felső-Szováthon. Felső-Szováthon április 6-án délután 2 órakor hirtelen tíz ótót ki az unitarius kántori lakon vagy a mellette levele harangozó lakoson s néhány perccel alatt lángba borult a kántori csőr, istálló és lakóház, díszmű, tyúkolt, harangozó lakása, istállója, csőrje és gabonása. — Kerés idő múlva a kúrator haza és összes gazdasági épületeit, ezenkívül két gazda háza, a kis 3-4 ezer forint körül van. Az óriási szelben a nád-felvezérek elöltek nem lehetett megmenteni. A kántor, harangozó és a kúrator összes bútorai, ruhamentei a lángok martalékai lettek. A község lakosai között **Dzseri Mihály** felső-szovati pap pályázott indított a híz szakai a szerencsésellenek segélyre oltajta, minden adományt szívesen fogad.

Kinevezés. A tordai pénzügyigazgatóság **Zalainy** Ferencz tordai lakos vezette tanult, a volt az m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakor-nokká nevezte ki ideiglenes minőségben.

Áthelyezés. Az igazgatógyűminiszter **Balogh Ágoston** magyar-csekei kir. járásibírói irnokot a nagyzebeni kir. járásibíróshoz helyezte át.

Vizvezetők Segovsárt. Segesvár város tanácsa a vízvezetők építésére vonatkozó szerződést **Bergmann E.** aradi céggel megkötötte.

Jövohagyott alapszabályok. A gyertmány **Magyar nyelvtanulók egyesület** alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium bemutatási záradékkal állatta.

Deési kisgazda megrutalmazása. A négy gazdasági egyesület négy kisgazdát jutalmazott meg ökszerű és sikeres gazdálkodásáért. A jutalmadikkat **Magy-Balázs** adták át, mely alkalommal az egylet titkára megköszönt a nyulven fejegette azon okokat, melyek miatt öket a bíráló-bizottság jutalmára érdemnek találta, de kifejezte azt is, hogy a jutalmat egyelőre, de, valamint a többi gazdák, csak bízudításnak tekintsek, mert korántsem érték meg el azon tökélyt, mely lehe töröködni kell. Ezután **Gacs Sándor**, a bírály-bizottság elnöke román nyelven tolmácsolata a mondatokat, majd pedig nyugta ellenében **Kiss Albert** denzelegi lakosnak 140, **Terbecsi Miklós** felső-105kai lakosnak 120, **Bonczidán János** nagy-iklodi lakosnak 80, **Hársidák Jeremias** nagy-iklodi lakosnak 60 korona jutalmadíjjal ízeltek ki.

Új vasut a határzelen. A magyar és román vasut összeköttetéséről szóló törvény értelmében Románia megépítötte a székely vasutát esikszarvada — gyimesi vonalhoz csatlakozó tirgu-okna — komanest — polonka vasutát. A vasut-lakos vasutnak **Gyimes** és **Polonka** a két határ-állomása. Ennek a kereskedelmi és stratégiai szempontból egyformán fontos román vasut vonalnak 6-án volt az ünnepes megnyitása. A magyar királyi államvasutak **Schwald** felvezető, **Polgár** és **Herczeg** helylegelő képviselték.

Új templom. A deési gör. kat. egyház új templom építését határozta el, mit egyházi

főhatósága jóvá is hagyott. A telek már meg van szervezve, a templom terve is elkészült, csak hozzá kellene az idén fogni az építéshöz. Eddig hát remény volt a dolog, de sok minden hiányzik még. Az eklézia nagyon szegény, kevésbé mialk, hogy nem a pap a haragzó. Derék lehet az, fűrés, a templom érdekében, mondhatni árakonként lenne össze az építési anyagok. Az egyház Dees város képviselőtestületének nagylelkűségi is igénybe vette; 30 000 tízfutér fölment, hogy az építéshöz szükséges létező állhatna elő. Dees város, mely sola sem szokott elárakozni az egyes felekezetek kérelme elő, megadta a segítséget.

Méhészeti előadás. Sz. Keresztúri írja leveleznök, hogy Nagy Sándor méhészeti szaktanár folyó évi április 23-án *Előés 24-én Gyagy* községekben az iskolákban s 25-én és 26-án *Sékely-Keresztúron* az állami tanítóképző intézetében méhészeti előadásokat tart. Ohajtandó, hogy ezen előadásokat mentül többen meghallgassák, nemcsak tanulóit, de a közeleiben lakó és az ügy iránt érdeklődő gazdákat is.

A nemzetközi sajtókongresszus. A nemzetközi sajtókongresszus tagjai, mint Rómából jelentik, szombaton a kapitólumba voltak hivatalosak. Raspoli herceg szándék a vendégek tisztelőtelle kiváltságait a kapitólumra. A kapitólumi múzeumban természetesen 2000 több vendég volt, kiket az syndaco a legvárhatóbban üdvözölt. A térság több óráig maradt együtt s kellemesen szórakozva nézte a remek műtárgyakat s élvezte a a nyugtot frissítők. A fórum átsátos megtekintése után a térság másnap a Platónon találkozott, a hol nagy sátor volt fölállítva. Az olasz közköztisztviselői miniszter labban beszédet utalt a klasszikus talajra s a világ művelte emberét, egy nagy családhoz hasonlított, mely a kultúrát van hivatva fenntartani. Végül a miniszter köszönetet fejezte ki Ponfandini-nek, a kongresszus alelnökének. Ezután számos felkötésőt mondat meg a vendéglátókra, Róma városára, a sajtó tagjaira. A syndaci a nemzetközi sajtó aritete poharát a vendégek, a kik itt fejelelmi vendégszeretetre találtak, tegnap kirándult az albáni hegyekre s ma Napólyra utaztak.

Apponyi Albert gróf családjáról. Eberhard utazott és csak e hó vége felé szabadkozott egy-két napra Budapestre visszatérni. A gróf a Szegénykörüly-utczában most lében lirt lakást elchagyja és, egy könyvtáros uszág hire szerint, a délházi utczában telek vásárol, a hol viláit építet, melyben a telt hónapok alatt szándékozik lakni, míg az év többi részét gerondasi birtokán és Eberhardon fogja tölteni. A grórnál különben öröndetes családi eseménynek nem ehbe.

Április 11-ike. A közoktatásügyi miniszterium és a fővárosi tanács leiratban utasította az iskolagazdátoktól április 11-ének megdönpölésre. Ennek követeléseket április 11-én valamennyi tanítótestület azidőn neki a leírásból minden iskolai ünnepkeztetendnek. A hivatalos főtanácslelet Budapestben kedden délelőt 10 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, a hol meg fognak jelenni a kormány képviselői és a magasabb állami hivatalok tisztviselői.

Kriványó kihallgatása. A vizsgálóbíró — mint Aradról írják — kihallgatta *Kriványó* János nejét, ki a sikasztársól semmit sem tudott. Férje mindig azt mondta, hogy kártyán nyer. A kihallgatásokr a védő arra kérte, hogy térjék látogassa meg a külföld neki megdönpölhető apróságok. Kriványó igazgatótan lelelt, hogy térjérik mitsem akar tudni, nem is látogatta meg, sőt elatkozta azért, mert családjára oly nagy szegény hozott, különben is megindítja a váloport elene.

A túzóltó-zóvetség gyűlése. Az országos túzóltó-zóvetség igazoló választmányára dr. *Kék Lajos* ehlekte alatt ma gyűlést tartott, a melyen főleg az idei *brassói* országos túzóltóünnep és kongresszus előkészítéséről foglalkozott. A zóvetség megállapította a rendezendő túzóltó-versenyek programját. E szerint hat díj lesz és a versenyekben részvevők önkölvet kapnak. A zóvetség májusban Temesvárt

túzóltó zóvetségfolyamatot rendez, melyhez vizsgáló biztossal *Snakos Zoltán* szabadkai városi túzóltó főparancsnokt küldte ki.

A Dreyfus-ügy okmányai. A Figaro legújabb számban *Hartmann* túzérügyi öragnagy és a semmitőszék előtt tett vallomását közli. Hartmann elmondta, hogy 1889-ben a túzérügyi legelőszelések Bonnet nevévelátóras nagy kölkezetésé tónt föl. Ugyanebben az időben títkőszűnyököt azt jelentették, hogy egy fontos jelentés, mely túzérügyi kiserleletekre vonatkozott, egy külfatalom katonai atasajának kezébe került. A túzérügyi igazgató összeszedte az ezekre a kiserleletekre vonatkozó jelentés összes példányát. Nagyon természetesen egy példány hiányzótt — A vizsgálót megindították, de eredménytelen maradt, míg végre egy napon egy hordár csomagot hozott a túzérügyi igazgatószék épületéhez s azaz a megjelölés adta át a házimesternek, hogy egy ur talált az utcán s azaz a megjelöléssel adta neki át, vigye el a túzérügyi igazg. épületéhez. A csomagban megtalálták a hiányzó jelentést. Sok keresés után megtalálták a hordárt is a ki azt mondta, hogy azt az urat, a ki neki a csomagot átadta, Sharsnak hívják. A hordár leírása egyebiránt teljesen rállett Bonnetra, a kiletárolótatták és 1 hónappal később el is lített. Hartman örnyag azt ajánlotta a semmitőszéknek, hogy kérje el az erre az ügyre vonatkozó iratokat, a melyek sok tekintetben nagyon érdekesek. A tanu ugyanis ezzel az esettel azt akarja bizonyítani, hogy bizonyos túzérügyi títkők, a melyeket állítólag Dreyfus árult volna el, már régen ismeretekes voltak az illo külfatalom előtt. Ezeket a títkőket nem is árulhatta el túzérügyi tiszt, hanem az árulás csak valamely kisebb leváltár hivatalnoktól kerülhetett ki. — A túzérügyi igazgató legelőszelések egyáltalában nem vonatkozna bizalmas dolgokra és oryan szakértő tiszt, a melyen Dreyfus volt, nem is tündethette föl azokat títkők gyantát; títkőknek legelőbb olyan eheneh tekinthette, a ki sohasem foglalkozott velük; ez az ember minden esetre nagyon eheneh tudott a títkőknek birtokába jutni, hogy elalja egy idegen hatalomnak, mely azt már régóta ismerte.

A verelődő zsidók. A szerencsi zsidó ifjúság, mint onnan írják, zsidó-farsangkor a szegény gyermekek felruházása javára féncteszélyt rendezett, melyek jövedelméből tízenöt szegény gyermeknek levő föllegyűszék egyáltalában nem vonatkozna bizalmas dolgokra és oryan szakértő tiszt, a melyen Dreyfus volt, nem is tündethette föl azokat títkők gyantát; títkőknek legelőbb olyan eheneh tekinthette, a ki sohasem foglalkozott velük; ez az ember minden esetre nagyon eheneh tudott a títkőknek birtokába jutni, hogy elalja egy idegen hatalomnak, mely azt már régóta ismerte.

— A lényök és aszonyok — mondó — csak hájjákat vitték vásárra; a pénz, a miből a gyermekek felruházták, az erkölctelen búnek a díjai.

A bevéd természetesen nagy konternázciók kellett és felszóltották a papot, hogy beszédet vonja vissza. A pap meg is igérté, hogy hó 3-án, zsidó-busvéd utolsó napján, a visszavonást meg is teszi. De a templom előjárója nem akarta megdönpölteni, hogy prédikáljon. E botrányt provokált. Előbb heves zóvetségos vetek melyek csakhabban tetteszökösségek mentek. A karzatán a zók is férjérik pártját fogva, hajba kaptak és tépászták egymást. Csak a kivonult csendőrség állíthatta helyre a rendet. Az elnök fia inszultálta a templomban Gábor Gyula dr. tart. tisztet, a miert ez másnap provokálta. És a miert elégtelét nem akart adni, Gábor dr. nyilvánosan az utcán megkorbácolta. A kedélyek nagyon izgatottak. Folytatása a törvényeséki terem ben lesz.

Tolsztojt a házasságról. Szergejenko orosz író agész könyvet írt arról, hogyan él és dolgozik Tolsztojt és ebben elmondja, hogy egy ízben Tolsztojt házáknál a férj és feleség közötti viszonyra fordult a térságok írói, némiképen többen agran-csak befőtlenül igyekeztek az aszonyt, a férjét pedig védelmezni. Tolsztojt figyelmesen hallgatta egy darabig, azzal közbeszótt: »De hát kívánhatunk-e sokat az aszonytól és korholhatjuk e, a mikor magunk szoktatjuk és kényszerítjük rendszeresen mindenféle hárságokra. Hát nem épp azt beszéljük-e a nőn legjobban, a mi nemre vonatkozik és nem azórt vesszük e el? — És azt azt akarjuk, hogy baskor legyen. — És hazugág. Barátot mindig a férján köst szoktam magamnak keresztü,

és az aszony ezt nem pótolhatja. Ha tehát így áll a dolog, miert hazudni az aszonyoknak és elhítenei vele, hogy ő a legjobb barátunk.

— De hát mit kell tanúkn, hogy a család békéjét fontaltuk? kérdezta a jelenlévők egyike.

— A férjnek magára kell vennie ama forde helyzet egész súlyát, melyet ő maga teremtet és elcsúsztat ki gyakorolnia, viszont Tolsztojt magag meggyőződésével az aszonyt mindenképen támogatónak kell. Mert ha bizony ő nem agszor feleségnek tekinték, akkor az agszor értelemben a világ összes többi aszonyait pótvértekné tesszük. Ebben van a házasság mily érteleme.

Tolsztojt elmondta azután, hogy ő ismert egy házaspárt, melyek nőven át mint két testvér élt egymással. Tolsztojt elragadta ez a viszony és az aszonynak tisztaságához szerencsét kívánt. Végülben agran-agasztó kapta meg a választ, mely nagyon meghatóta. Az aszony nem fogadta el a nek vonatkozó dicséretet, mert mint mondta, legelőbb vágya az, hogy férjének ne csak barátnője, hanem igaz felesége is legyen, hogy gyermekei is legyenek tőle, de férje tiszta viszonyban akar vele élni és ő magát ennek aláveti. — Tolsztojt sirt, a mikor ezt a dolgot elbeszélte.

Rónay Jánosról mosonintézet hirdetés ajánlunk t olvasóink szives figyelmébe.

TÁVIRATOK.

(A „Magyar Polgar” eredeti táviratai.)

Az országzházból.

Budapest, ápr. 10. A képviselőházban ma a közoktatásügyi tárca részletes vitája rendjén *Wlassics* Gyula miniszter az összes felszólalásokra röviden és nagy tetzés mellett válaszolt. Különösen nagy hatást kellet beszédeknek az a része, melyet a műveltest reformjáról mondott.

A miniszter legközelebről a kultusz-miniszteriumban műveltesti szakosztály felállítását tervezte. Ezt megelőzőleg egy műveltest- és múkritikusokból álló ankét összehívását tartja szükségesnek.

Pap Sámuel a nőeknek az orvosi egyetemre való bocsátásáról beszélt. Beszédében foglalkozott azaz a kérdéssel is, hogy az egyetemi tanároknak husz évi működés után *mellősságos* cím adományoztassék.

Először *Komjáthy Béla*, aztán *Polányi* szóaltak fel s mindketten **Pap Sámuel**lel polemizáltak.

A miniszterek utja.

Budapest, április 10. *Szell* Kálmán miniszterelőlk a ma déli gyvsoronallal Bécsből visszerkezett. *Darányi* Ignác főelmdveltségügyi miniszter ma déltán indult el Budapestre.

Az ev. ref. konvent.

Budapest, ápr. 10. Az ev. ref. egyetemes konvent ma délelőt *Kva* Bertalan apókés és *Tissza* Kálmán enkléssé alatt megkezdte tanácskozását.

Szerencsés sorsjogy.

Budapest, ápr. 10. Az osztálysorsjókéti mai húzásán a 10976. számú sorsjogy *harminceszer* koronát nyert.

Tüntetések Bukarestben.

Bukarest, ápr. 10. Tegnap az ünnepet egy a kormánypar, mint az elenzék itt arra használta föl, hogy külön-külön néppöngöléseket tarissanak.

Az ellenzéki gyűlés közben annyira fölzigatták a tömeget, hogy a nép a kivényelt katonaságot követ kezdte dobálni.

Némelyek és köztük egy szenátor is, revolver fenyegettek a katonaságot, a mely nevében ugyan, de verónás nélkül csendesítette le a tüntetőket.

Köszönetnyilvánítás.

Örömmel és boldogsággal telve el az által a siker által, melynek kis háma: bagotai Lengyel Ernő szombatot megtartott koncertje felől, nem mulasztom el, hogy a nyilvánosság előtt is hálás köszönetem ne lejezzem ki *Özvegy Adoll* urna, a kinek teljesen onczetlen tanácsadása biztosította Ernő gám koncertjének szép sikerét.

Kolozsvár, 1899. április 10-én.

Özvegy bagotai Lengyel Jánosné.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi Játékrend:

Kedd: Aranykodalom. (Színet XVIII.)
Szerda: Folt, a mely tiszt. (b. 172. sz.)
Csütörtök: A baba. (b. 173. sz.)
Péntek: Carmen. (b. 174. sz.)
Szombat: Egy hónap története. (b. 175. sz.)
Eszaki K. darabja először.
Vasárnap délután: Boszorkányvár.
este: Egy hónap története. (b. 176. sz.)

A Gyurkovics lányok.

Hercegh Ferenc híres famíliáját ismeri a közönség eddig novellában, dalban, irásban és képekben egyaránt. Most már a színpadrol is ismerjük ezeket a pajkos századvégi lányokat, a kik népszerűségük éppen annak köszönhetik, mert a korszellemnek a maguk körében méltó kifejezői.

Annyi bizonyos, hogy ritka író érteite meg jobban a korát, mint *Hercegh* Ferenc. Úgy gondolkozik, úgy ír és úgy alkotja alakjait is, hogy az élő társadalom nagy többségének mindig meg tudja ízelést nyerni tökéletesen. Modern, dizingváltság, előkelő író egynység, a kit erősen fejlett jó érzése és izlése megvált a banalitásoktól és a naivitástól, a melyek a jozan itéletű közönség előtt csökkenniük az író talentumában vetett hitet.

A 'Gyurkovics lányok' nálunk szombaton került előadásra, teljesen színelőtt, a mi egyenesen *Hercegh* Ferencről hírvessző érdeme. A négy szakaszban megirt előkép, — pompás humorral, ötletes fordulatokkal a jellemző erővel és igazsággal rajzolt alakjaival, különösen a két első felvonásban, a gyenge előadás dacára is, — állandó derűltséget keltett a nézőtérben. A darab harmadik és negyedik felvonása a két első mögött maradt hatás és kidolgozás tekintetében egyaránt, de azért mindig méltó *Hercegh* előkelő író egynségéhez.

Gyurkovicsné Laczó Aranka játsza. Ez a tipikus, sok leány, de soha sem csüggedő számló, szegényesen büszke és okos anya alakja megjelölésben elmosódott *Laczó* Aranka kreálásában.

Bónis Lajos *Horvák* szerepében mutatkozott be. Szerezésszerűen, szerencsés körülmények között és ez a fiatal bonvirant színésznék is szerencsés volt. Egy gyzerszám, tartózkodó, lassan fölmelegedő közönség helyett egy nagy hangulatú publikum elé lepett, a ki a különben rokonszenves megjelenésű színész jókedv-

vel és tapsall fogadta. Bónis különben ez előkelő gentry könyves, sima, modorához kissé nehekes és hangjának is vannak foghatóságai. Játéka nem teszi a közvetlenség benyomását, a mi a művészi siker rendkívül nagy akadály. *Horvák* szerepét Budapestten *Ratonyi* kreálja. Ezen a nyomron jár Bónis is. De ez nem egészen a *Hercegh* *Horvák* *Ferje*. A közönség különben figyelemmel kísérte Bónis játékát a felvonások közben gyakran posztolták a lámpák elé.

A Gyurkovics lányok között a legelőnebb *Turcsányi* Olga volt, Miczi szerepében — éledezéskrétebb *Vásárhelyi* Vilma (Katalin). A többi minden érhető csak nélkül újgrándozott, visított és selypített. *Irányi* rekedt volt, *Tompa* pedig Radányi szerepét szerepét azzal tette ránk néző süllyőssé, hogy valami nagy kórhájas parókát csapott föl. Bocsanát, ezredes ur! Subordináció és rövidébb haj! Rosszul áll az a hosszú üstök a katonának, még ha öreg ezredes is. *Lebény*, Jankó, az oblightát föl inast jártja, sok derűltség között.

Bihari, *Sándorfi* szerepében sok közönlenséggel játszott. Úgy látszik, jobban mozog a modern, mint a klasszikus légkörben.

A darabot tegnap ismételték és ma harmadszor is adják, föllendítve némileg a megvénült és roskadozó színházi szecent.

(s.)

Száll az ének ezimen tartalmaz, érdekes kétet kerül legközelebb a könyvnypra. Ugyanis *Ferényi* György, az Erdélyi irdalmi társaság egyik, tehetőségben és szorgalmában egyaránt kiváló tagja, ez alatt a cím alatt foglalja könyvébe azoknak a bangulatos, rendszerint mély, gondolatokban gazdag verseinek javát, melyek már nem egy kellemes percet szereztek az olvasó közönség sáma. Valasztottanak, a kik gyönyörűséggel találják az értekes, finom értekesben a szubtilis hangulatokban. A *Száll az ének* pünkösde jelenik meg; az előfizetési összeg (2 trt.) *Ferényi* György tanár ezimre bellarkas-utca 27. számú alá intézendők. A sajo alatt levő kőetből mutatni adjuk az alábbi kölleményt:

Baja est ferul el
A Nadas partjág,
Vidán, megd súlós
Bajta karikázik.

Fölötte, előtte,
Varju (vad kísért!)
A szemét akarja
Kivívni szegénynek.

Mishta, mishta csak a
Sorsom képe volna:
Vidámág meszején
Lelkém hogy futkosna!

Mögöttem, előttem,
Ott lebeg az átok,
Hogy elősitette
Ezt a szép világot.

Bagotai Lengyel Ernő hangversenye. Valóságga zenei esemény-szamba ment az a hangverseny, melylyel az aig hat éves *Lengyel* Ernő szombaton délután a Központi szálló emeleti termében rendezett. A ternet zöltes megjelölő előkelő közönség nem győte csodálattal a kis művészt előadását és minden egyes szám után zaps tapsokkal jutalmazta.

Banulatos, a mit ez a kis ember produkál. Tiszta, sima előadása és maris csodolatos technika van. Az aránylag hosszú műsor áig tartásztotta a kis mindvégig megtartotta gyermekes jókedvét. A kis magyar Mozart, ha a kellő gondos nevelésben fog részesülni a sageszégét az isten megtartja, még sok dicsőséggel fog szerezni a magyar névnek. A hangversenyen még *Ferényi* Margit kísérszóny, *Szefánidesz* Urak működtetése karagyi és *Nyírjay* Antal urak körültekintő közre a közönség általános letzése mellett. A kis

művészt a másor végén tisztelői egy szép játékszerrel lepték meg, a mely, úgy látszott, minden dicsőségével többet ért előtő.

Aranykodalom kerül holnap (kedden) ez évadban utolszor színezre, a melylyel a színház április 11-ét, mint az 1848. törvények szentesítésének évforduló ünnepeit áll meg. Az előadás páros bérletűszünetben tartatik, a páros számú bérlek helyeiket deli 11 óráig válthatják ki.

Az egyetemi kör emlékkönyve. A Kolozsvári egyetemi kör, mely a jelen év tavaszán fogja megnevelni negyedszázados fönnállásának jubileumát, ebből az alkalmából egy nagy szabadsüvészt Emlékkönyvet ad ki, mely magában foglalja az egész kolozsvári egyetemi ifjúság mulját és jelenét. A kör a könyv szerkesztésével *György* György egyetemi kör elnököt és *Bodol* Antalt, a Kolozsvári Egyetemi Lapok múlt évi szerkesztőjét bizta meg, kik már hozzáálltak az Emlékkönyv összeállításához, s a napokban küldték szét az előfizetési fölírásokat.

A könyv tartalma körülbelül a következő lesz: Első sorban közölni fogja az 'Egyetemi Kör' 25 éves múltjának kimerítő, pontos történetét, továbbá röviden a többi ifjúsági egyesületeknek is a jogállásukat, boldogságukat, orvostanulósági és győztesesek segélyegyletét, a Menza Árszemlékét, az E. K. E. egyetemi osztályának, a rövid életű ének- és zeneegyletnek a végül magának az egyetemen történetét.

Megemlíkezi a magyar diákongresszusok és a turini nemzetközi diákongresszus feloljáról is általában a diákéletvezető törekvéseit.

A történelmi részt az ifjúsági közelet terén egy-egy kiválóbb szerepet vitt egyesek által írt visszaemlékezések fogják képzésztetni, melyek közvetlen melng hangjánál fogva nagyobb előségeit az illető kör szemléletes megírtást.

A második részt az Egyetemi Kör ez évi működésével és jelenlegi állapotával foglalkozik. — A kör tagjai és diátszágai névsorának közlése mellett beszámol az önképzőkör és a tudományok szakszerveitök ténykedéséről is az év folyamán rendezett ünnepeinek feloljáról. Ezzel kapcsolatosan röszletesen kitérnek arra a kör kezdeményezésére is, ez folytán már megalkult, vagy alakuló fázisban levő egyeslet, intézmények állapotára, minők az university extension, egyetemi kör énekár, francia és német nyelvű társalgási esték, egyetemi betegsegély egyeslet, diákotthon, atletikai és sportklub stb.

Természetesen megemlíkezik a többi ifjúsági egyesületek jelenlegi helyzetéről is.

Külön cikkükben méltat az ifjúsági életben a multban vagy a jelenben fölművelési nemzeti munkákban való részvételt. (Politikai, nemzeti, pártjai elleni stb. mozgalmak, pártalkulások.)

A szöveget számos kép fogja díszíteni. A negyedszázados kolozsvári ifjúsági élet legkimagaslóbb alakjainak, első sorban a kör elnökeinek s a választmány tagjainak arcképei, az egyetemi kör helyiségének, az egyetemi épületeknek képei.

A körülírt 2-300 oldalra terjedő vasok két előfizetési ára fuve 2 frt, köze 2 frt 50 kr.

Az előfizetési díjak a gyűjtőkönyvek elgyűrt f. évi április hó 30-ig az Egyetemi Körbe (Jókai u. 4. sz. alá) a cím és lakás pontos megjelölésével beküldendők annyival is inkább, mivel a könyvről csak annyi példány nyomtatnak, a mennyi az előfizetők száma lesz. Az előfizetők névsorát a könyv végén közölni fogják.

ÉRTESÍTŐ.

A Kolozsvári vöröskereszt kórházban szegény betegek gyógykezelése céljából létesítendő u. n. 'Vöröskereszt királyi agyalapnyitv. -ra utalható Teléki Mikáná gróf 50 forint adományozott; *Inczy* Sámudné úrné; *Szerv. Biró* Pálás 5 forint; *Lengyel* Lajos 10 frt; *Köze* 2 frt 50 kr. *Miguel* 5 frt; *Inczy* Sámudné 2 frt; adományozott; kiknek a vöröskereszt-egylet kolozsvári választmánya hálás köszönetet mond.

Szabó Vincze és **Schram Lajos** kolozs-monostori m. k. gazdasági tanácsinté hallgatók nevére kiállított indexek elveszték. Az ille-

Ök tisztelettel kéri azt a ki az indexeket megtalálta avagy esetleg hullókról tudomásra bír, sziveskedjék a tanítészeti gondosságát szóval avagy levélben értesíteni.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonátöredé hete.

Budapest, Ápr. 9.

A gabonázület nem képes eszedes mederbe jutni. A határidő piacozón az árak ideges felszökése és rohamos esése még egyre tart és most legfőbb gondot okoz a spekulánsoknak az: vajjon mily végre lesz az áprilisi buznák. Beavallottak azt beszélők, hogy a buzaring csak a hónap második felében fog mikódni és felszágazza az ártályomokat.

Ezzel szemben az ellenspari is készülődik, a mi abból a körülményből is látható, hogy most még nem mond föl buzát átvételre, hanem azt jobb, cseleszörbű időre hagyja.

Áldag is az őszes határidő árszaporán esnek, mert mindig sok az eladó, ki minél előbb szeretneket tudani papiruszájukon.

A keszári útel megnyitáskor rendkívül lanya irányzatú volt és a buza ára negyed förtalant nyavallott. Később a malinok jobb vételökvetet tanusítottak és lépek beföldi buzari magasabb árakat engedélyeztek ugy, hogy 90,000 méter-malma issz/tergolumnál az árszék csak kb. 15 krajczárt tesz ki.

Egéb gabonanemek közül különösen a rozs eszikent 45-50 krajczárnak, a mi a többi kenyérmagvak árszékét ismét visszanyerték.

Borkiállítás.

Az I. mezőgazdasági országos kiállítás keretében, mely közgazdasóság 1. évi szeptember hó 3-10 ig tartatik meg Szegeden, borkiállítás egybekötött borkiállítás is rendezetik, melyben az ország minden borkövidke képviselve lesz. A borkiállításra való jelentkezés végső terminusa június 1-ére van megállapítva, miért is a résztvevő termelőknek már hozzá kell látniuk borak lejtéséhez, derítéséhez, palackozásértésre való kiprobálásához. A borkiállításnak határideje június 30-ára lett kildítve, a czim, hogy a borkok hozzá küldendők a résztvevőkkel idejében lesz tudatva. Felvilágosításért és bejelentési irékert Drucker Jenő csoport-biztoshoz lehet fordulni (Budapest, Üllőiút. Köztelek).

REGÉNYCSARNOK.

A provencei dobos.

Ira. David Alfons.

Egy reggel, a hajnali virradat első bentokzásaban rettetes dobpergés zaja riasztott el a mámból. Ran-plan-plan! Ran-plan-plan! ...

Egy dobos az én fenyegetésben is ebben a szokatlan orban! ...

Hirtelen kiugrom az ágyamból és szaladok gyorsan az ajtóhoz. Senki! A zaj elnémült ... A vadászókról két vagy három fenytömár repült fel szusznyakhat csattogtatva. A fak között nagy futással uszog keresztül ... Kötlet felé az Ajtókall karsu gerincei aranyban usznak, miközben a nap lassan emelkedni kezd ... Az első fenyúsargat már kis malomnak föledet csokolgatják. Ugyanabban a pillanatan az én láthatatlan dobosom az erdők ajában ismét dobolni kezd ... ran ... plan ... plan ... plan, plan, plan.

Az ördög vigye el azt a számbórtör Mar mainden egészen ellejelettem. De végre is szeretném tudni, ki az a vad, barbar, a ki az erdők melyből dobosával jön elő a hajnali virradat údrólésere? Hiába nezek szét, nem látok semmit, csupán a levendula-bokrokat és fenyőket, melyek egészen az országútig lehuzódnak. Tan csak nem valamely bokorban rejtőzködő erdei manó! Vajon botosodas jótékot ... Aighanen Ariel lesz, vagy a garabonciás Puck mester. A gazdékó malom előtt elhaladva, bizonyosan így gondolkodott magában.

— Az a párisi ott bean nagyon is nyugalmas éreheti magát, rendezzék hát neki egy kis hajnali zenét.

S azzal lekasztott nyakából valami nagy dobos s rakodott ... ran plans plan, ran, plan, plan, ... Nem halgatás el te semmikelő Puck! még fentalalód ébresztitőscikeimet.

Nem Puck volt.

Hanem Goulet François, kit másként Pistoleknek is neveznek ... dobos a 31 ik gyalogezredben a jelenleg létevi szabadságát tölti itti. Szegény Pistolet, rémüldög unja magát falmban, a kaszárnya után való honvágy egüt a valahányszor a község rozoga hangszertől kölcsön kaphatja, búsan balag ki vele az erdőbe s álmódzik a jó Prinz-Eugen kaszárnyáról.

Ma az én kis dobomb beljött merengésben ... Ime, itt áll, egy lenyűhöz támaszkodva, dobját térdel között szorítja s a legnagyobb gyönyörűséggel úgödeli ... Mellette a tolgóknak egész raja röpököl fel a nélkül, hogy ő is észrevenné, körülötte a fenyő balzsamos illata árad szét a nélkül, hogy ő azt érezné. Nem látja ő azt a finom pókhalót sem, mely a nap-sugarakkal megranzarozva, rezeg az agy között; nem látja a fenyő töleveleinek árnyékát, a mint dobján pajkosan tánczra lelek. Almodozásban és zenében emelkedve, önelledlen nézi az útok gyors mozgását s vastag, széles arca minden perpes után ártatlan ömör derül.

Ran-plan-plan! Ran-plan-plan!

Oh! hiszen olyan szép is az a nagy kaszárnya az ő széles, négyzögű udvarával, hosszú oblakosorával ... a patások tabori sapkában s kopogó bakancsokkal az alacsony folyókön.

Ran-plan-plan! Ran-plan-plan! Oh! azok az örökké zajos kötelezők, a ki-meszelte legényiségű szokák, a karduszjak takarítása, a komisz profort a kenyér-palozón, a vaságrak szürke pokroczkálkai, a fenyőlő ragyogó legyverek a talon!

Ran-plan-plan! Ran-plan-plan! Oh! azok a szép napok az őrszobában! A karta odaragad az újjakhoz, az utalatos Pique-dama szelei tele rajzolva; a tabori agron pedig Pigault-debrannék egy össze-visszatépzott, rongyos kőte.

Ran-plan-plan! Ran-plan-plan!

Oh! azok a végelhetlen hosszú éjezakai a miniszterelnöki palota előtt; a vén lakosjegy, melybe az eső is lecsurgó s a 'poszté' lábait majdnem megfagyának. Aztán a díszes fogatok, melyek szíval piszkolják be a szegény katonát, a mint mellette sebesen elrohannak ... Oh, az éjeji kárfolyatok ... az ébrestől-eső reggele ken, a takaródó — ködös esztendő, mikor a gazi meggyújt ...

Ran-plan-plan! Ran-plan-plan. Hat még a szép vinnemesi-erdő, a meg-hítt beszélgetések kettesben, az esti séták a bástyafalón ... a suttogva elmondott valomások, s az edes hő szerelmi dal.

Almódj, csak almódj szépen ember! én nem foglak téged háborgatni! Éb hátra a dohokra, ús rea minden erdőből. Nekem nincs pomom hozzá, hogy téged nevéstéseneket taljáljak.

Ha téged a te kaszárnyát után való honvágy egüt, nem egüt engem is e vágy az enyém után?

Szerkesztőség-i telefon-szám 49. Kládóhivatal-és nyomdai telefon-szám 324.

NYILTÉR.

A „Bécsi biztosító társaság”

és a

„Bécsi élet-és járadék-biztosító intézet”

Röngynökségi irodáját

a Széchenyi-tér 2. sz. alatti Széký-féle palotába helyezte át.

335 1-1

Hoff János malátá-készítményei gyengék és betegeknek.

HOFF JÁNOS

malátá egészség-i itala.

Általános elgyengüléstől és alkalmi szorok rendellenes működésű máj és gyomor betegségektől, továbbá a máj és gyomor betegségeinek kezelésére és megelőzésére alkalmas. Egy üveg ára 12 kr. — Öt üveg bértmetre 575 kr.

Tíz évi, vagy még rögzöb idő társában az ő itala egészség-i itala az egész malátá készítményei. Ezek az egészségi szorok, melyek felismerésük után az egészség.

Hoff János, Budapest.

HOFF JÁNOS

sűrített malátá-kivonata.

Főhatalmával néphatalmát egynél ismét ismét ismét; sőt a gyermek legeszt árszékét, továbbá a gyermek betegségeinek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Egy üveg ára 12 kr. — Öt üveg bértmetre 575 kr.

Malátá-kivonata készítményei valóban így is alkalmas orvoslás. Különböző itál és szorok, sőt a máj és gyomor betegségeinek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Egy üveg ára 12 kr. — Öt üveg bértmetre 575 kr.

Fischer G. Ország, N. Vrad.

HOFF JÁNOS

malátá egészség-i csokoládéja.

Gyengésség, vérszegénységű idegségű, almatanagál, étvágytalanság, gyomor-betegség, továbbá a máj és gyomor betegségeinek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Egy üveg ára 12 kr.

Malátá készítményei a legújabbak, a máj és gyomor betegségeinek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Egy üveg ára 12 kr. — Öt üveg bértmetre 575 kr.

Dr. Nicolai, orsz. Tiszt.

HOFF JÁNOS

malátá-kivonat mell-czukorkái.

Székésségű, vérszegénységű, idegségű, almatanagál, étvágytalanság, gyomor-betegség, továbbá a máj és gyomor betegségeinek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Egy üveg ára 12 kr. — Öt üveg bértmetre 575 kr.

Készítményei valóban így is alkalmas orvoslás. Különböző itál és szorok, sőt a máj és gyomor betegségeinek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Egy üveg ára 12 kr. — Öt üveg bértmetre 575 kr.

Regulyváry Á. Társul. Gergely F. Társul.

Raktár Kolozsváron: Dr. Hinta Gy., Rogyán L., Raskó M., Siro János, Tandos János gyógyszerészekben, Burger F. dr. orvosi tanácsos, a. J. Pore István, Pap Kristóf csopogó és főorvosoknál. Magyarországi kizárólagos forgalmazók: Tóth József gyógyszerész, Budapest, Király u. 12. Kizárólagos ártérszékkel ingyen és bérmetre.

